

Advokatfirmaet Horten
Att. Adv. Rikke Søgaard Berth

22-10-2013

Tilsynet

Statsforvaltningen
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Københavns Kommune anvendelse af arbejdsklausuler i kontrakter om tjenesteydelser mv. – J.nr. 159618.

Advokatfirmaet Horten skrev den 13. juni 2013 til Statsforvaltningen Hovedstaden. På vegne af Københavns Kommune anmodedes statsforvaltningen om at afgive en udtalelse om, hvorvidt kommunen lovligt i alle tjenesteydelses-, drifts- og bygge- og anlægskontrakter kan anvende arbejdsklausuler.

Horten oplyste, at Københavns Kommune – i lighed med mange andre kommuner – i kontrakter om anlægsopgaver og tjenesteydelser i flere år har stillet krav om, at leverandørerne på forskellige måder tager sociale tiltag, herunder anvendt ILO-konvention 94 som et led i de CSR-krav, som kommunen stiller i forbindelse med indgåelse af leverandørkontrakter.

Kommunen ønsker at fortsætte hermed og anvende følgende arbejdsklausul som et standardvilkår i de kontrakter om anlægsopgaver og tjenesteydelser, som har en værdi på over 1 mio. kr.:

”Leverandøren forpligtiger sig til at sikre, at de ansatte, som leverandøren og eventuelle underleverandører beskæftiger i Danmark med henblik på opgavens udførelse, har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige løn- og ansættelsesforhold end dem, der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. jf. ILO konvention nr. 94.”

Statsforvaltningen afslog på det foreliggende grundlag at afgive den ønskede udtalelse. Der henvistes til, at det rejste spørgsmål synes forholdsvis velbelyst i den foreliggende tilsynspraksis, hvortil Horten henviste. Desuden henvistes til, at der ikke forelå en beslutning i Borgerre-

JOURNAL NR.: 2013-613/97

SAGSBEHANDLER:

DIREKTE TELEFON:

Telefon: 7256 7000

EAN-Nr. 5798000362222

tilsynet@statsforvaltningen.dk

www.statsforvaltningen.dk

EKSPEDITIONSTID:

MANDAG - ONSDAG: 08.00-16.00

TORSdag: 12.00-18.00

FREDAG: 08.00-16.00

TELEFONTID:

MANDAG-ONSdag: 08.00-18.00

TORSdag: 13.00-18.00

FREDAG: 08.00-18.00

præsentationen om at søge en arbejdsklausul som skitseret indsat i sine indkøbskontrakter. Statsforvaltningen ville ikke på forhånd afvise at afgive en udtalelse om lovligheden, hvis Borgerrepræsentationen traf en sådan beslutning, men forinden ønskede Statsforvaltningens erklæring om dens lovlighed.

Advokatfirmaet oplyste herefter den 28. august 2013 Statsforvaltningen om Borgerrepræsentationens beslutning af 6. juni 2013. Borgerrepræsentationen har her besluttet at anvende arbejdsklausuler, og dette vil blive iværksat under forudsætning af, at Statsforvaltningens udtalelse giver mulighed herfor. Under henvisning hertil anmodede firmaet på ny om en udtalelse om, hvorvidt Københavns Kommune lovligt kan anvende arbejdsklausuler.

Statsforvaltningen bemærker på den baggrund følgende:

Økonomi- og Indenrigsministeriet udtalte sig den 3. maj 2013 om Aarhus Kommunes anvendelse af Fairtrade-klausuler i indkøbskontrakter mv. Der var tale om en retningsgivende udtalelse, som på visse punkter redefinerede og præciserede kommunalfuldmagtens grænser. I udtalelsen oplystes bl.a.:

Efter praksis kan kommuner endvidere i udbudskontrakter indsætte en såkaldt arbejdsklausul. En arbejdsklausul indebærer, at leverandøren skal sikre arbejderne løn- og arbejdsvilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, der gælder på den egn, hvor arbejdet udføres. Praksis har baggrund i ILO-konvention 94 (fra 1949 og ratificeret af Danmark i 1955) om arbejdsklausuler, som forpligter statslige myndigheder – men ikke kommuner – til at indsætte arbejdsklausuler. Formålet med konventionen er at imødegå social dumping ved arbejde, der udføres for det offentlige samtidig med, at den understreger statens forpligtelse som "modelarbejdsgiver" for så vidt angår løn- og arbejdsvilkår.

Statsforvaltningen må henholde sig til denne retsopfattelse og har således ikke grundlag for at anse arbejdsklausuler som dem, Københavns Kommune ønsker at benytte, for ulovlige, idet klausulerne svarer til indholdet af den citerede tekst.

Københavns Kommunes Borgerrepræsentation orienteres ved kopi af dette brev. Det offentliggøres endvidere snarest på www.statsforvaltningen.dk

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'TS', representing Torben Sørensen.

Torben Sørensen
vicedirektør

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hanne Villumsen', representing Hanne Villumsen.

Hanne Villumsen
kontorchef